

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. t Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het Wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. t Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Vlascher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een Angstig Avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — 328. De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Peeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neel's Avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het Beleg van den Ravenburg. — 344. Een Avontuurlijke Vacantie. — 345. De Vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldegheem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Groots deders Helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De Jonge Kolonist. — 358. De Herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoes. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 363. De Durver in de kralie. — 364. De jonge Hovenier. — 365. De sluwe Goochelaar. — 366. De valsche Boudewijn. — 367. De zonderlinge Bezoeker. — 368. De schrik van het dorp. — 369. De Plaaigeest. — 370. Bij de Eskimo's. — 371. Ewyn, de lijfelgene. — 372. De eenzame Hoeve. — 373. Het schot in den Avond. — 374. De Stiefmoeder. — 375. Gescheiden Vrienden. — 376. Het Avontuur der Kerstzangers. — 377. Hoogmoed gebroken. — 378. De Cirkusjongen. — 379. Uit het Cirkus. — 380. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 442

A. HANS

Een Godsoordeel

Prijs 60 centiem.

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

EEN GODSOORDEEL

I.

— Daar hebt ge de magere schinkel weer, zei Herman, een knecht op het kasteel Hostein, dat over vele honderden jaren in Duitschland aan den bevalligen oever van den Rijn stond.

Herman was in de keuken met Greta, de meid en Johan, den jager, die juist wild had gebracht voor het noenmaal. Allen keken door het raam, want op het binnenplein naderde een ruiter.

— Vlug, Herman, loop naar buiten en schoor het paard met twee balken, want anders zakt het door de knieën! spotte de jager. O, de stalknecht snelt er al heen.

— Foei, mannen, hoe kunt ge zoo spotten met een ridder, omdat hij arm is! vermaande de goedhartige Greta.

— Hij komt hier weer eens zijn buik vullen, de veelvraat, bromde Herman. Hij eet voor drie...

— Nu, ik heb gezorgd dat er veel wild is, sprak Johan, de jager.

— Ridden Ufgau is altijd vriendelijk tot ons, zei de meid.

— Hij zou zeker nog grof en barsch moeten zijn, als gij zoo bakt en braadt voor hem, terwijl op zijn oud kraam van een kasteel, de muizen dood liggen in de etenskast, sprak de jager.

— Zoo erg zal het toch niet zijn, Johan, meende Greta. Waarom hebt ge zoo'n hekel aan ridder Ufgau? vroeg ze.

— Omdat ik hem geen zier vertrouw. Ja, hier is hij vriendelijk, omdat het voor hem de zoete inval is, maar elders is hij ruw en onbeschoft. Hoe kaler, hoe meer praats. Hij zet onzen heer geld af.

— Onze heer is zijn neef... Waar kan hij beter om hulp gaan dan bij hem? merkte Greta op.

— Geld, dat Ufgau toch verzuipt! Onze heer is veel te goed... Hij wordt zelfs niet gewaar, dat Ufgau brandt van jaloezie, omdat onze heer zoo rijk is. En ik durf meer zeggen. Toen onze heer in het voorjaar ziek was, kon Ufgau moeilijk zijn blijdschap verbergen.

— Hij kwam elken dag, om mijnheer te bemoedigen, beweerde Greta.

— Om te zien, of de ziekte erger werd, wat

hij vurig hoopte. Ge weet toch, dat Ufgau hier alles zou erven, moest onze heer sterven.

— Zou hij zoo slecht zijn om naar zijn dood te verlangen?

— Zeker en vast is hij zoo slecht, zei de jager. Maar, God zij dank, onze heer genas! En God schenke hem nog een lang leven.

Inmiddels was Ufgau van zijn mager paard gestapt. De heer Hostein, eigenaar van dit kasteel en de omliggende hoeven, en landerijen weiden en bosschen, trad hem op het plein tegemoet, en leidde hem dan naar binnen.

Walter, de kamerdienaar, kwam even later aan Greta zeggen, dat ze het middagmaal voor twee personen moest bereiden.

— Ufgau heeft zeker grooten honger? vroeg de jager.

— Greta zal het best doen, op vier personen te rekenen. Een grooter gulzigaard dan Ufgau heb ik nooit gezien. Ik zou hem gaarne aan de deur smijten, beweerde Walter.

De meester van het kasteel scheen heel andere gevoelens te hebben jegens ridder Ufgau.

De heer von Hostein had eenige jaren geleden zijn vrouw verloren. Hij bezat geen kinderen. En zijn enig familielid was ridder Ufgau, die ongehuwd was en in zeer armoedige omstandigheden leefde, daar zijn vader alles verbrast had. De goede heer von Hostein had mede-

lijden met zijn neef, ontving hem steeds vriendelijk en gaf hem dikwijls geld.

In tegenstrijd met de bewering van den jager, had von Hostein wel degelijk bemerkt, dat Ufgau jaloersch was op zijn rijkdom, maar hij wilde zulks overwinnen door minzaamheid en mildheid, want von Hostein was vroom en menschlievend. Ook heden weer noodigde hij Ufgau dadelijk uit, te blijven noenmalen.

Beidde ridders zaten in de groote woonkamer. Door de ramen zag men den Rijn, die in de zomerzon glansde. De omgeving was prachtig. Dikwijls echter werd er de rust gestoord door twisten tusschen kasteelheeren. Veel edelen waren ruw en hebzuchtig, en sommigen gedroegen zich als echte roovers en plunderden kooplieden uit, die zich naar Bonn of Keulen begaven of ook wel op weg waren naar de handels- en havenstad Brugge, in Vlaanderen.

Er bestonden reeds veel handelsbetrekkingen tusschen de bewoners van Brugge, Ieper, Gent en die van Rijnland.

Wanneer die aanrandingen op het grondgebied van een anderen heer geschieden, wilde deze wraak nemen op den edelman, die zijn rechten had geschonden. En zoo werd er dikwijls hevig gevochten en bedreef men van weerskanten erge wreedheden.

Ridder von Hostein beminde den vrede; hij

handhaafde met zijn volk de orde op zijn grondgebied.

Ufgau bleef tot tegen den avond en vertrok met een rond sommetje geld. Het personeel in de keuken keek weer naar buiten, toen de stalknecht het paard bracht.

— Ufgau heeft een buik als een tonnetje en een zwaren kop van den wijn, beweerde Herman, de knecht. Het is goed, dat Diederik, de stalknecht, hem op zijn paard helpt. De oude knol zal het wel voelen, dat zijn meester nu veel zwaarder is dan vanmorgen.

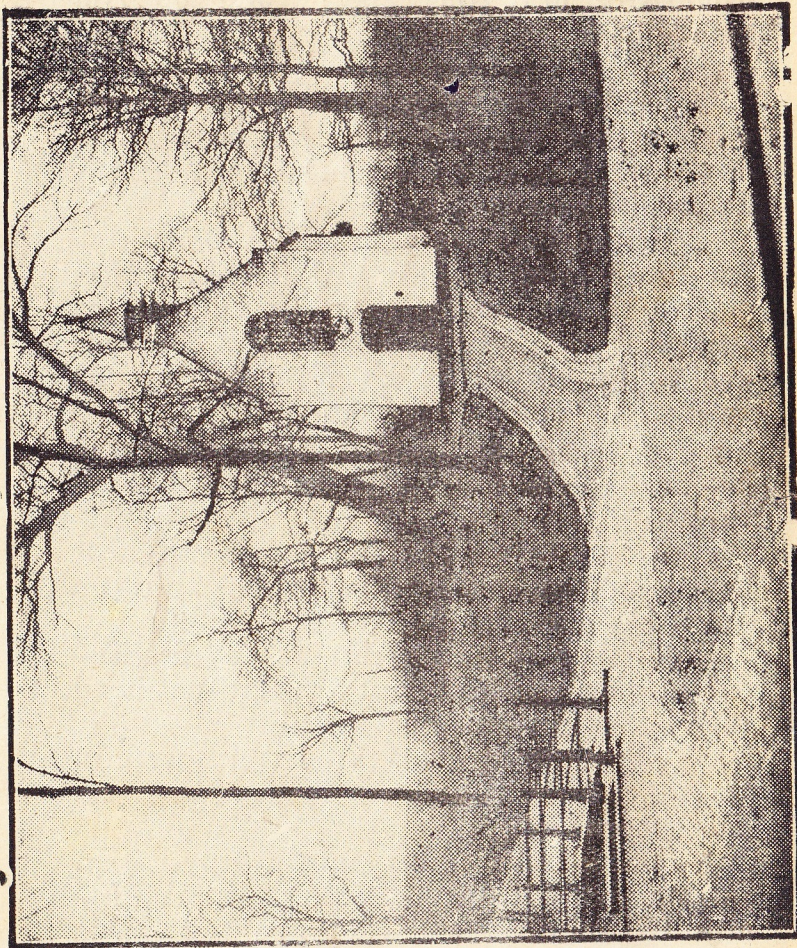
— Maar ik vind het toch schoon van onzen heer, dat hij zich over zijn neef ontfermt, zei Greta.

— Eindelijk zit Ufgau in het zadel. Hij rijdt heen maar vergeet den stalknecht iets te geven, spotte Herman.

Ridder van Hostein verliet nu ook het kasteel en ging wandelen met zijn grooten hond Rolf, die zijn meester nooit verliet.

— Jammer toch, dat de vrouwe gestorven is. Onze heer heeft nu zulk een eenzaam leven, zei Greta meewaardig.

— Dat is waar, en hij treurt nog over haar. Daarom wil hij niet hertrouwen, sprak Herman. Hij zal straks weer bidden op haar graf in de kapel.

Die kapel stond in het groote park bij het kasteel.

— Er wonen niet veel zulke goede heeren langs den Rijn, vervolgde de knecht. Ik zie Ufgau soms in het gezelschap van de ruwste ridders. Hij is een klaplooper. Moest hij veel dienstvolk hebben, hij zou ook reizigers berooven, maar dat kan hij niet met den kreupelen knecht, die bij hem woont, meer uit aanhankelijkheid dan om loon. Frits — zoo heet hij — heeft zijn ouders nog gediend. En hij moet al het werk doen. Ufgau's kasteel is een oude barak. Het regent door het dak; de luiken krijschen als kraaien, de deuren hangen scheef, vloeren zakken in, het park is een wildernis. Nooit wordt er iets hersteld. Geen enkele ambachtsman wil nog voor Ufgau werken, want men ziet nooit geld. Frits hamert en spijkert en knutselt, wat hij kan, maar het is een hopeloos werk.

— De arme ridder kan het toch niet helpen, dat zijn vader alles verbrast heeft! zei Greta.

— O, Ufgau zou juist hetzelfde doen. Maar komaan, ik heb nog werk.

— En ik ook!

II.

De Zomer ging voorbij. De bezoeken van ridder Ufgau op het kasteel Hostein werden steeds drukker, tot groote ergernis van het personeel. Herman, de knecht, Johan, de jager, en Walter, de kamerdienaar, waren tevreden, toen ze bemerkten, dat hun heer Ufgau niet meer aan tafel noodde. Er moest iets tusschen de neven voorgevallen zijn.

Zekeren avond — het was al op het eind van September — kwam Ufgau weer naar het kasteel. Walter hoorde hem twisten met ridder Hostein. Hij bleef in de gang bij de deur der woonkamer staan, om zoo noodig hulp te bieden. Hij wist, hoe grof Ufgau kon zijn. Walter speelde niet voor luistervink, maar Ufgau sprak op zeker oogenblik zoo luid, dat de kamerdienaar hem hoorde zeggen:

— Ge moest u schamen mij duizend daalders te weigeren, om mijn schulden te betalen. Ge kent uw rijkdom niet, en dan zoo gierig zijn.

Hostein scheen ook driftiger te worden, want hij verhief eveneens zijn stem, zoodat Walter zijn meester verstond.

— Gij vraagt altijd meer en meer geld, zei Hostein. Ik heb u verzekerd, dat ik geen penning meer zal geven, zoolang als gij het geld

verbrast met onverbeterlijke drinkebroers uit den omtrek.

— Men belastert mij bij u!

— O, neen... ik ken de waarheid. Dring niet langer aan... Wel wil ik u een maandgeld uitbetalen, waarvan gij behoorlijk kunt leven. Ik zou het doen, omdat uw vader een broer was van mijn moeder.

— Dus niet voor mij zelf?

— Neen... Ik heb liever, dat ge hier wegblijft, als gij de vriend zijt van onbetrouwbare en goddelooze kerels.

— Ge kunt uw maandgeld houden, schreeuwde Ufgau. Ik zal mij niet onder uw voogdij stellen. Ik ben arm, maar heb nog mijn ridder trots!

— Was het maar waar! Dan zoudt ge uw dagelijksch gezelschap mijden.

Walter, de kamerdienaar, hoorde een slag. Zou Ufgau zijn meester aanvallen? Hostein's hond blafte dreigend.

Walter klopte op de deur.

— Binnen! klonk het.

Walter zag, dat Ufgau woedend bij de tafel stond.

— Wel, wat is er? vroeg von Hostein.

De dienaar had spoedig een voorwendsel voor zijn verschijning gevonden.

— Heer, ik kom u vragen, of gij later

wenscht te avondmalen, want het is bijna zeven uur.

— Ge kunt opdienen, Herman, maar leid eerst ridder Ufgau tot bij den stalknecht.

De bezoeker voelde het wel, dat hij buiten gezet werd. Hij wilde niet meer twisten in tegenwoordigheid van een knecht, maar kon toch niet laten een boozen blik op zijn neef te werpen.

— Goeden avond en tot ziens, zei hij.

Hij vergezelde den dienaar naar buiten.

Toen Walter in de keuken kwam om den eersten schotel, zei hij tot Greta en Herman:

— Ufgau is aan de deur gezet!

— Hoe gebeurde dat? vroeg Herman.

— O, in schijn zeer hoffelijk... Ik moest hem naar buiten leiden, maar ik merkte wel, dat hij beefde van woede. Hij en onze heer hadden getwist. De schooier kwam om geld, duizend daalders nog wel, maar kreeg niets. Mijnheer zei, dat hij hem wel een maandgeld wilde betalen, genoeg om behoorlijk te leven, doch niet om elken dag te brassen en te drinken. En zoo lang Ufgau met zijn drinkebroers van vrienden omgaat, mag hij hier niet meer komen...

— Dat is goed nieuws, hernam de keukenknecht. Het werd ook tijd, dat de klaplooper verdween.

Walter bracht het eten naar zijn meester.

— Ge hadt ons zeker hooren twisten? vroeg de ridder.

— Ja, heer, toen ik door de gang kwam. Er klonk een slag en ik meende, dat heer Ufgau u aanviel. Daarom was ik zoo vrij, binnen te treden.

— Ik merk met genoegen, dat mijn personeel mij trouw is. Ufgau zou het echter wel laten geweld te plegen, als Rolf bij mij is.

En von Hostein streelde zijn grooten hond.

— Ja, Rolf zou hem dadelijk aanvliegen, zei Walter.

— Hij begon al te blaffen, toen heer Ufgau met de vuist op tafel sloeg. De ridder moet hier nu maar weg blijven. Als hij nog komt, zegt ge, dat ik niet te spreken ben.

— Goed, heer...

Hostein keek toch bezorgd, toen hij zich voor het avondmaal aan tafel zette.

Eenige dagen verliepen, zonder dat Ufgau zich nog op het kasteel Hostein vertoonde.

III.

Het was nu November. De dagen werden steeds korter. Von Hostein zag zijn neef niet meer. Van vrienden, die hem nu en dan bezochten, hoorde hij dat Ufgau op zekere kasteelen en in taveernen (herbergen) hatelijk

over hem sprak. Johan, de jager, vernam hetzelfde van dienaren der andere heeren.

— De kale raaf is boos, omdat hij niet vrij putten kon uit de beurs van onzen heer, zei hij tot Greta en Herman, toen hij wild in de keuken bracht.

— En hij is het zeker vergeten, dat ik zoo dikwijls gekookt en gebraden heb voor hem! riep de meid verontwaardigd uit. Ja, nu moet ik u gelijk geven... Ufgau deugt niet...

— Och, laat den kerel babbelen! Al wie eerlijk en rechtschapen is, weet immers, dat hij een boemelaar en brasser is, oordeelde Herman.

Zekeren namiddag wandelde von Hostein als naar gewoonte in het park. Zijn trouwe hond vergezelde hem. Het was wel guur weer, zelfs stormachtig, maar de ridder wilde steeds een luchtje scheppen, alvorens den langen avond in zijn woonkamer door te brengen. De wind loeide door de boomen.

Von Hostein was treurig gestemd. Hij miste nog altijd zoo erg zijn goede vrouw. Het leven was nu eenzaam. Er werden wel op andere kasteelen feesten gegeven, waartoe hij uitgenoodigd werd, maar de ridder bleef er liever weg, want hij kon niet vroolijk zijn. Zijn vrienden zeiden soms, dat hij zich niet mocht opsluiten als een kluizenaar, maar verstrooiing moest

zoeken, doch hij bleef rouwen over zijn groot verlies.

Eensklaps werd Rolf onrustig. De hond gromde, spitste de ooren, bewoog zijn staart en keek naar dicht struikgewas.

— Kom, kom, Rolf, geen kuren nu, zei von Hostein. Er zat misschien een haas in de heesters maar na uw gebrom is die natuurlijk al op den loop. En het is nu geen tijd om te jagen.

Maar eensklaps slaakte von Hostein een gil, terwijl hij achterover viel. Een pijl had hem in de borst getroffen. De ridder roerde zich niet meer.

Rolf blafte nu vervaarlijk. Hij wilde naar de struiken rennen, vanwaar de sluipmoordenaar geschoten had, maar de hond scheen zich dan te bedenken en boog zich over zijn meester. Johan, de jager, die juist wild naar de keuken bracht, hoorde Rolfs luid geblaf.

— Er gebeurt iets, mompelde hij, liet het wild vallen en snelde het park in.

Spoedig stond hij bij den ridder, want Rolf duidde door zijn droevig gehuil nu, de plaats aan.

— O, heer, wat is er? vroeg Johan, doch hij kreeg geen antwoord.

Dan zag hij den pijl en trok dien weg.

— O, ik geloof, dat de ridder dood is, jammerde hij.

Alleen kon hij zijn meester niet in huis dragen. Hij rende naar de keuken.

— Onze heer ligt bewusteloos of misschien dood in het park... Er zat een pijl in zijn borst! riep hij uit.

Herman en Greta schrokken geweldig.

— Die pijl is van den valschen Ufgau! be-
weerde de knecht dadelijk.

— Kom vlug mee, om onzen heer in huis te dragen. Roep Walter ook... Greta neem eenige kussens mee. Ik zal een ladder halen... we kunnen den ridder daarop leggen...

De kamerdienaar was niet minder ontsteld dan de anderen, toen Herman hem het vreese-
lijk nieuws medeelde. Weldra waren allen op de plaats der misdaad. Greta, die zoo ontroerd was dat ze weende, schikte de kussens op de ladder, die nu als baar diende, om den ridder in huis te dragen. Hier legde men hem op een rust-bank.

— Onze heer leeft nog, zei de jager, wat ver-
licht. Kijk, hij beweegt zich.

Hij sprak zijn meester aan, doch deze scheen geen klank te kunnen uitbrengen...

— Walter, verbind voorloopig de wonde, dan rijd ik om den heelmeester, zei de jager.

— Ja, dat is goed. Misschien kunnen we onzen braven heer nog redden.

Rolf stond zacht kreunend bij zijn meester.

Greta bracht water en doeken. Walter maakte de bovenkleeding los. De wonde was niet groot, maar bloedde toch erg.

— Het is te bezien, hoe diep de pijl gezeten heeft, fluisterde de kamerdienaar.

— En wie weet, of Ufgau de punt niet in vergif gedoopt heeft, zei Herman.

— Ufgau? vroeg Walter. Heeft de jager hem misschien gezien?

— O, neen, want de schelm zal wel als een echte sluipmoordenaar tusschen de struiken ge-
staan hebben. Maar wie anders dan die valschaard zou het gedaan hebben?

— Wees voorzichtig, ried Walter hem aan. Ge hebt geen bewijzen. En het zou u duur kunnen te staan komen, als ge een onschuldigen ridder beticht. Wij zijn maar kleine lieden.

Intusschen wiesch hij voorzichtig de wonde uit en legde er dan doeken op, welke echter dadelijk met bloed doordrenkt werden.

— De wonde moet toch diep zijn, zei Johan.

— Ik vrees het ook... Gelukkig heeft onze heer een sterk gestel, hernam Walter.

Greta moest nog meer linnen halen, en Walter vernieuwde telkens het verband.

— Goddank, het bloeden vermindert toch, zei hij na een korten tijd.

— Zoo we onzen heer eens eenige druppels

wijn in den mond goten! stelde Herman voor.

— Neen, neen, laat ons wachten tot de heelmeeester er is.

Na een half uur kwam Johan terug, niet met den barbier, die op het dorp ook voor dokter speelde, maar met een ouden monnik uit een naburig klooster.

— Onderwege heb ik me bedacht, zei de jager. De heelmeeester is dikwijls dronken. Vader Ambrosius is veel bekwamer dan hij.

— Wel, wel, wie zou die afschuwelijke misdaad gepleegd hebben? vroeg de eerwaarde kloosterling.

— We weten het niet; onze heer was alleen in het park, antwoordde Walter voorzichtig.

— Ja, dat heeft de jager me verteld. De schuldige zal de vlucht genomen hebben, meenend dat de ridder dood was.

— Of hij was bang van den hond, zei Herman.

Vader Ambrosius had zijn medicijnkist meegebracht. Hij hielp veel zieken, 't zij dat deze naar het klooster kwamen, of dat de vrome pater hen bezocht in hun hut of op een hoeve.

— Vóór ik de wond nazie, zullen we uw heer te bed leggen, sprak hij.

De mannen droegen hun meester naar zijn slaapkamer. Greta volgde met een kandelaar, waarin vier kaarsen brandden. Vader Ambro-

sus vroeg haar om versch water en nog meer linnen. Hij prees Walter, die het bloeden gestelpt had. Dan ontdeed hij den ridder van zijn bovenkleeding.

Lang was de monnik met den gekwetste bezig. Herhaaldelijk wiesch hij de wonde uit, ook met een vocht, dat hij uit zijn medicijnkistje haalde. En handig legde hij ten slotte een stevig verband.

— De pijn is diep in het vleesch gedrongen, maar met Gods hulp hoop ik uw meester te redden, zei hij eindelijk. Johan, vervolgde hij tot den jager, wilt gij weer naar het klooster rijden en daar meedeelen, dat ik vannacht hier blijf?

— O, gaarne, vader! Het is voor ons een groote geruststelling, dat gij bij onzen heer wilt waken.

— Dat is mijn plicht... Ik moet over een paar uur de wonde nog eens nazien.

— Ge hebt dus hoop op herstel, vader? vroeg Greta.

— O ja... En bid voor den ridder, die zoo veel armen en zieken helpt door zijn milde aalmoezen. Smeek God om zijn behoud.

Rolf, die meegestapt was naar de slaapkamer, keek nu en dan als met vriendelijken blik den monnik aan. De hond scheen het goed te begrijpen, dat vader Ambrosius zijn meester hielp

en lag als een trouwe wachter vóór de beddekoets.

IV.

Den volgenden morgen liep het nieuws van de misdaad snel rond. Pachters en arbeiders, vrouwen en kinderen kwamen angstig aan de kasteelpoort om nadere bijzonderheden te hooren. De oude Bartel, de portier, vertelde wat er gebeurd was en stelde de menschen gerust.

— Bidt allen voor onzen heer, ried hij de menigte aan. En gaat nu kalm aan uw werk, want hier moet het rustig zijn.

De ridder was steeds bewusteloos, en had koorts. De monnik zou ook vandaag nog blijven.

— O, kon onze heer den dader noemen! zei Walter.

— Hij zal hem niet gezien hebben, meende de jager. De sluipmoordenaar is tusschen de struiken gebleven.

— Natuurlijk, sprak Herman. Maar we kennen hem allen. Ufgau en niemand anders is de schuldige. Ge weet, dat hij hier al brutaal optrad en geen geld meer kreeg... De kerel is dood-arm en wil toch veel geld verteren. Moest onze heer sterven, dan erft Ufgau alles en is hij rijk,

Dat weet ge zoo goed als ik. En we moeten dat meedeelen aan het gerecht te Mainz.

— Niet zoo haastig! waarschuwde Walter. Laat ons voorzichtig zijn! Ufgau is een ridder en wij zijn kleine lieden.

— Ge hebt gelijk, zei de jager. Ik ben vanmorgen naar den graaf van Rijnfeld geweest, een goeden vriend van onzen heer. Hij was niet thuis, maar mevrouw ontving mij. Haar man zou met den noen terug keeren en dan naar hier komen. We kunnen hem onze vermoedens meedeelen. De graaf is een machtig man, en hij kan optreden met gezag. Laat ons op hem wachten...

— Dat is een uitmuntende raad, sprak Walter.

— Kijk eens wie daar is! riep Johan uit. Als ge over den duivel spreekt, ziet ge zijn staart.

Allen keken door het venster en waren een oogenblik verbluft. Ridder Ufgau reed te paard het slotplein op.

— Maar hij moet buiten blijven! zei Walter driftig.

— Wat een brutale vlegel! Die durft nu toch alles! Hoor Rolf eens blaffen! Hij herkent den moordenaar. Willen we den hond op hem los laten? Dan zullen we wat beleven! zei Herman.

— Herman, ga Rolf bedaren, dat lawaai kan

onzen heer hinderen. Ik zal Ufgau weg jagen, sprak Walter. We mogen met den hond geen dwaasheden begaan.

De kamerdienaar liep naar buiten. Ufgau was afgestegen.

— Wat hoor ik... heeft men uw heer willen dooden? vroeg hij aan Walter.

De stalknecht stond daar ook, en wist niet, wat hij doen moest, het paard van Ufgau weg-leiden of niet.

— Keer maar naar uw werk terug, zei Wal-ter tot hem.

Dan wendde hij zich tot den bezoeker, en scherp sprak hij:

— Ja, een sluipmoordenaar heeft onzen bra-ven heer willen vermoorden, maar ridder von Hostein is al aan het beteren.

— Ik ben blijde het te hooren. We hebben wel wat gekibbeld, maar in droevige omstandig-heden als deze, denk ik daar natuurlijk niet meer aan. Ik vernam over een half uur, dat vreeselijk nieuws, en reed dadelijk herwaarts, om mijn neef te bezoeken.

— Ge kunt rechtsomkeer maken! snauwde Walter.

— Wel, brutale vleugel, spreekt gij zoo tot een ridder! riep Ufgau nijdig uit. Gij zoudt mij beletten mijn zieken neef te bezoeken en te verplegen!

— Dat zal ik u zeker beletten, hernam Wal-ter. Onze heer heeft u zijn huis verboden...

— Ge liegt...

Ufgau trok dreigend zijn degen. Walter liep naar den stal en kwam met een drietand terug.

— Men zal mij niet dooden, zooals men het mijn meester heeft willen doen! verzekerde hij.

— Gij durft mij bedreigen! schreeuwde Ufgau woedend.

— Gij zijt het die dreigt, omdat ik gehoor-zaam aan een bevel van mijn meester.

— Ik wil naar binnen! tierde de ridder.

— Dat gebeurt niet.

De jager had het tooneel gezien en naderde nu met een bijl.

— Ridder Ufgau wil mij met zijn degen doorsteken, omdat ik hem den toegang tot het kasteel weiger, zei Walter.

— Ik begreep het al en daarom kom ik met een bijl, sprak Johan. Ridder von Hostein is wel ziek, maar toch volgen wij zijn bevelen op.

Nu verscheen ook Herman.

— Het is vreemd, dat Rolf met zijn voor-pooten woedend tegen het venster stond, zei hij. Ik heb hem in een andere kamer moeten op-sluiten...

— Het kan noodig zijn, dat gij het dier haalt, hernam Johan.

— En gij zoudt een stommen hond op mij,

een ridder, willen los laten, brutale knechten! kreet Ufgau.

— Stom is de hond niet, want bij uw komst blafte hij geweldig, merkte Herman op.

— Wat wilt gij daarmee zeggen? vroeg Ufgau.

— Dat de hond niet stom is, zooals ge beweert. Hij kan een vervaarlijken muil opzetten, zooals nu, en ook gisteren in het park, toen een sluipmoordenaar een pijl schoot naar zijn meester.

— Ge laat me dus niet binnen? hernam de ridder.

— Neen! antwoordde Herman.

— Wel, gij gemeene kinkels, ik zal u vinden! Lompe knechten, die zoo durven optreden tegen een ridder, dat zal u opbreken! verzekerde Ufgau. Zoo behandeld worden door ezels van lijfeigenen, alleen geboren om den adel te dienen!

Hij steeg in het zadel en reed heen.

— O, ik moest me inhouden, sprak Herman. Ik had het hem willen verwijten, dat hij een laffe sluipmoordenaar is, maar hij zal toch den steek wel gevoeld hebben, toen ik over Rolf sprak.

— Vast en zeker, want ik zag wel, dat hij schrok, beweerde de jager.

— We deden eenvoudig, wat onze heer ons

vroeger bevolen heeft, zei Walter. Hij kwam natuurlijk in de hoop, dat onze meester dood zou zijn. Maar de valschaard is nog geen eigenaar van het slot Hostein en alles, wat er bij behoort.

— En God geve, dat hij het nooit wordt.

— — — — —
In den namiddag kwam von Hosteins vriend, graaf von Rijnfeld. Het nieuws had hem diep ontroerd. Hij zat geruimen tijd bij den kranke en vader Ambrosius.

Vervolgens ondervroeg hij het personeel, dat nu onbevangen sprak.

— Ja, er zijn zware vermoedens tegen ridder Ufgau, maar alvorens op te treden, zal ik wachten tot uw heer bij kennis is, besloot de graaf. Spreek met niemand over dit geval, dat grondig onderzocht zal worden, ik beloof het u, voegde hij er bij.

Na drie dagen kreeg von Hostein het bewustzijn terug. Eerst was hij versuft, maar dan herinnerde hij zich het gebeurde in het park. Hij had den dader niet bemerkt, doch was overtuigd dat Ufgau de schuldige was.

Blijkbaar had Ufgau gehandeld, niet alleen uit wraak, maar nog meer uit begeerte naar de erfenis... Bij von Hosteins dood, zou het slot met alle bijhoorende eigendommen aan Ufgau behoreen.

Graaf von Rijnfeld sprak met andere vrienden van ridder von Hostein. En allen besloten zich tot het vrijgericht van Mainz te wenden om Ufgau aan te klagen als dader der moordpoging.

V.

Eenige weken waren voorbij gegaan. In een door kaarsen maar flauw verlichte zaal te Mainz zetelde het vrijgericht, zooals men de rechtbank noemde. De muren waren met zwart laken behangen en dat gaf een somberen aanblik. Aan het einde stond een lange tafel met een kruisbeeld en een doodshoofd. Achter de tafel zetelden twaalf rechters. Von Hostein en Ufgau traden eerst binnen; dan volgden vrienden van beiden, die echter als toehoorders verschenen...

De oudste rechter sloeg met zijn zwaard drie maal op de tafel en sprak:

— Ridder Robert von Ufgau, uw neef Albrecht von Hostein beschuldigt u, hem te hebben willen vermoorden. Terwijl hij in zijn park wandelde, zoudt gij, verborgen in struikgewas, hem een pijl in de borst geschoten hebben. Wat antwoordt gij daarop?

— Dat het afschuwelijke laster is. Ik zweer, dat ik onschuldig ben, verklaarde Ufgau.

— Als ridder von Hostein sterft, erft gij zijn eigendommen, hernam de rechter.

— Dat is geen reden, om een moordenaar te worden, hernam Ufgau.

— Hebt gij geen twist gehad met uw neef, toen gij hem om geld vroeg?

— Ik verweet hem zijn gierigheid jegens mij, maar ik heb hem niet bedreigd. Von Hostein wilde mij een maandgeld schenken; uit fierheid heb ik geweigerd. Hij wees mij de deur en ik ben niet meer op het kasteel geweest, tenzij, toen ik vernomen had, dat hij zwaar gewond was. Ik vergat toen onze twist, wilde hem bezoeken, maar werd op hoonende wijze door de knechten afgewezen.

— Toen er op ridder von Hostein geschoten werd, was zijn hond bij hem. Het dier blafte geweldig met den kop naar het struikgewas gericht. Toen gij daags na de moordpoging op het kasteel kwaamt, was de hond op de kamer van zijn meester. Weer begon het beest luid te blaffen en 't sprong dreigend met de voorpooten tegen het venster, dat uitziet op het slotplein, waar gij stondt, zei de rechter.

— Daar weet ik niets van, hernam Ufgau. Het kan alles door de knechten verzonnen zijn...

— Gij houdt dus uw onschuld staande?

— Voor God en de menschen!

— Zweer dat op het Kruis des Heeren!

Ufgau trad naar voren en legde, terwijl hij de rechterhand op het kruisbeeld hield, den vereischten eed af.

— Laat den eerste getuige binnen treden! beval de rechter.

Vader Ambrosius, die von Hostein verpleegd had, verscheen nu. Op een vraag van den rechter deelde hij mee, dat hij op de kamer van den ridder was, toen Rolf, de hond, eensklaps luid begon te blaffen en naar het venster sprong. Hij bleef met de voorpooten tegen het raam staan en scheen woedend.

— Ik keek naar buiten, vervolgde de monnik, en zag daar ridder von Ufgau bij een knecht. Een andere dienaar kwam den hond halen, omdat het geblaf hinderlijk kon zijn voor den zieke. Het dier ging onwillig mee.

Na deze getuigenis vroeg de rechter aan von Hostein of deze zijn aanklacht staande hield na den eed, door Ufgau afgelegd.

— Ja, antwoordde de ridder.

— Waarop steunt ge dan? Dat beschuldigde van u erven moet, is geen bewijs...

— Neen, maar de houding van mijn hond, is mij een genoegzaam bewijs, heer! Rolf vergist zich niet.

Ufgau haalde smalend de schouders op.

— Breng den tweeden getuige voor ons! beval de rechter.

Von Hostein verliet de zaal en kwam terug met zijn hond, dien hij vóór de tafel leidde.

— Hoe heet deze getuige? vroeg de rechter.

— Rolf, antwoordde von Hostein.

— Laat Rolf los!

De hond bleef eerst even naast zijn meester staan, als verbaasd over deze vreemde omgeving. Dan begon hij te grollen en wendde onrustig den kop om. Hij zag Ufgau en blafte luid. Plots sprong hij op den beschuldigde toe.

Ufgau week verschrikt achteruit. Rolf beet hem in den mantel; maar op een wenk van den rechter haalde von Hostein het woedend dier terug. Rolf draaide echter nog den kop en bleef nijdig blaffen.

— Leid getuige weg! gebod de rechter.

Von Hostein bracht Rolf naar een zijkamer, waar zijn knecht Herman zich bevond. De hond was dus door het vrijgericht als getuige gedagvaard geworden.

Het was een wijle doodstil in de zaal. Het tooneel had indruk gemaakt, ook op de vrienden van Ufgau.

Von Hostein keerde terug. De voorzitter der rechtbank vroeg toen:

— Ridder Ufgau, blijft gij ontkennen?

— Ja, heer... Ik heb mijn onschuld bezwo-
ren...

— Hoe verklaart ge dan, dat de hond, Rolf genaamd, zoo woedend is op u?

— Hij kan het gehoord hebben, dat ik bij mijn laatste bezoek aan mijn neef, woorden met dezen had.

De rechter liet nu allen heengaan. Straks konden ze terug keeren, om het oordeel van het vrijgericht te vernemen.

In de wachtzaal stonden de twee partijen, die elkaar wel boos aankeken, maar toch geen woord spraken. Na een kwartier mochten ze weer in de rechtszaal terug keeren. Allen verkeerden in hevige spanning. Hoe zou de beslissing zijn?

Weer sloeg de hoofdrechter driemaal met zijn zwaard op de tafel. En dan sprak hij met luide stem:

— In naam van den drieënigen God, gebieden wij, gezworven van het Vrijgericht, u, ridder Robert von Ufgau, een Godsoordeel te doorstaan om u van de verdenking van sluipmoord te reinigen. Gij zult kampen met Rolf, den hond van ridder von Hostein. Overwint gij, dan heeft God uw onschuld bewezen. Overwint de hond, dan heeft God uw schuld aangetoond. Gij moogt u wapenen met een kolf. Zoo gij waar-

lijk onschuldig zijt, zal de Almachtige God u in den strijd bijstaan en u doen zegevieren.

De dag voor het Godsoordeel werd bepaald. De rechters stonden op en gingen heen.

Buiten zei Ufgau verontwaardigd:

— Mij, een ridder, doen vechten met een hond!

— Ge moet u aan het Vrijgericht onderwerpen, sprak een van zijn vrienden. Maar het zal u gemakkelijk vallen dat beest dood te slaan. En dan zal von Hostein veracht worden, om zijn losse en gemeene beschuldiging.

VI.

De dag van het Godsoordeel was aangebroken. De strijd moest plaats hebben op een plein te Mainz. Al vroeg stroomde het volk samen. Edelen zaten op banken, en de rechters op een soort van troon.

Op het plein stond een scheidsrechter. Er klonk trompetgeschal. Eerst verscheen Ufgau, dan leidde de heer von Hostein Rolf binnen den ring. De hond werd in een kooi gestopt.

De scheidsrechter gaf aan Ufgau een dikken knuppel. Weer werd er geblazen. Het was het teken, dat de strijd moest beginnen. Ufgau

stond te midden van het plein. Von Hostein opende de kooi. Rolf sprong er uit. Eerst likte hij zijn meester de hand. Dan zag hij Ufgau en met woedend geblaf snelde hij naar hem toe. De ridder sloeg met geweldige kracht naar den hond. Rolf ontweek den slag en de knods ontviel Ufgau. Eer deze zijn wapen kon oprapen, vloog Rolf hem naar de keel. Ufgau gilde van angst en wilde met beide handen het dier afweren, maar tuimelde achterover. Rolf beet hem in het been, en scheurde dan zijn bovenkleeding in flarden.

— Genade! schreeuwde Ufgau.

De hoofdrechtter gaf een wenk aan von Hostein, die zich spoedde om Rolf terug te halen. Het was meer dan tijd, want de hond zou zijn tegenstander verscheurd hebben.

Rolf gehoorzaamde echter dadelijk zijn meester. Twee bedienden hielpen den reeds zwaar gewonden Ufgau van den grond. Ze moesten hem ondersteunen. De rechters daalden van hun troon. Hun hoofdman riep met luide stem:

— God heeft gericht!

— Ufgau, durft gij nog loochenen? vroeg hij dan.

— Ik ben schuldig! antwoordde de ridder. De begeerte naar rijkdom bracht me tot misdaad...

— Dubbel schuldig zijt ge dan, hernam de rechter. Schuldig aan moordpoging en aan meened. We zullen nader over u beslissen en in onze rechtszaal het eindvonnis over u uitspreken... Ridder von Hostein, hebt gij nog iets te zeggen?

— Heer, ik vraag het Vrijgericht nu barmhartig te zijn voor mijn neef. Moge hij zich tot God bekeeren!

Ufgau werd naar de gevangenis gevoerd. Zijn vrienden dropen beschaamd af.

Het volk had tot nu toe gezwezen, diep onder den indruk van het gansche tooneel. Dan juichte het von Hostein en zijn hond toe. Herman, Johan, Walter en de stalknecht hadden ook den strijd bijgewoond. Ze keerden met hun meester naar het kasteel terug.

— Ik heb wel dadelijk de rechte dader genoemd, zei Herman.

— Nu geen haat meer... Er is recht gedaan; moge Ufgau zich bekeeren, sprak von Hostein.

Na eenige weken was Ufgau genezen. Weer verscheen hij vóór het Vrijgericht. Zijn vrienden vertoonden zich niet.

— Robert von Ufgau, ge hebt tweemaal den dood verdiend, zei de hoofdrechtter. Maar op verzoek van uw neef, zullen we u genadig zijn. We laten u het leven, doch verbannen u voor

altijd uit het land. Zoo gij het ooit waagt, hier terug te keeren, wordt gij aan de galg gehangen en zal uw lichaam dienen tot aas der vogels...

Ufgau verdween en werd een zwerver in den vreemde.

E I N D E.

(Wij vonden den kern van dit verhaal in Neerbosch: « Almanak voor de Jeugd »).